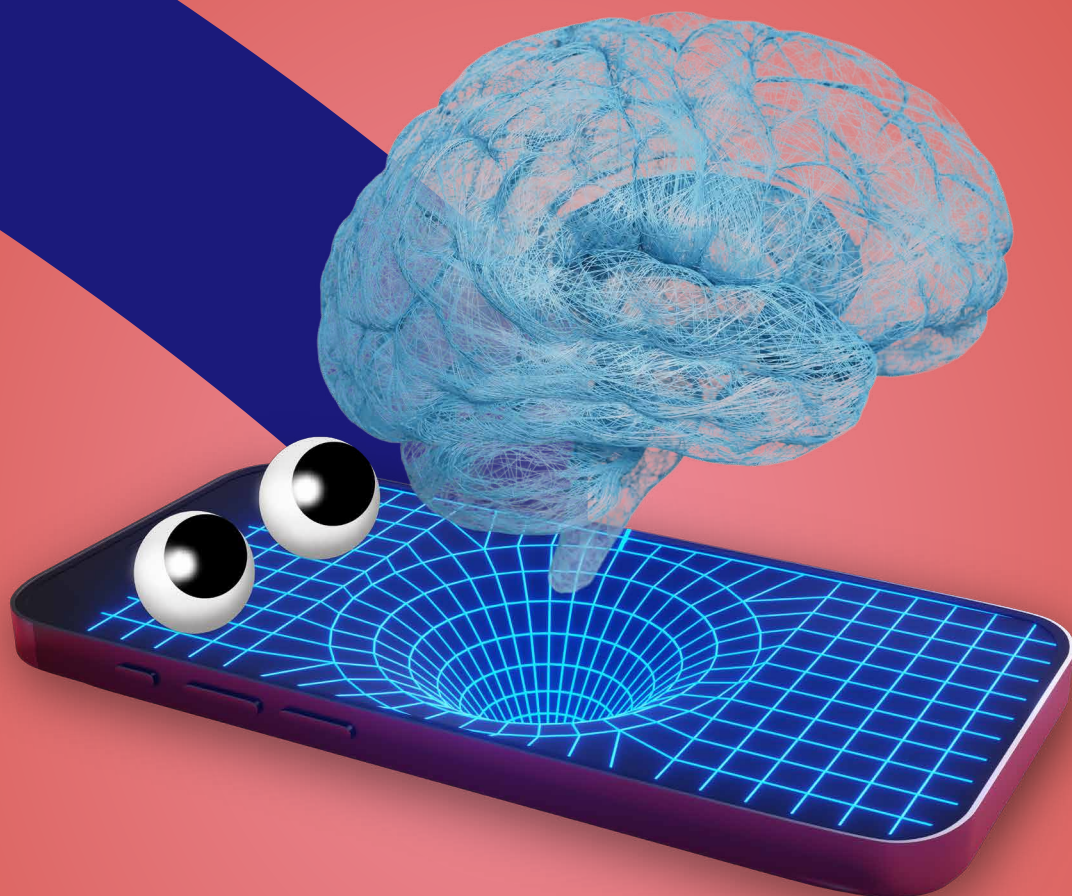

CASP 2025.

**HA – Rizici povezani
s mentalnim zdravljem**

Završno izvješće o aktivnosti

SADRŽAJ

Popis kratica.....	3
Izvršni sažetak.....	4
Ciljevi.....	4
Rezultati.....	4
Zaključci.....	4

I. DIO

Pregled aktivnosti.....	6
Uvod i glavni ciljevi.....	6
Uključena tijela za nadzor tržišta	7
Glavne aktivnosti i rezultati	8
Opseg aktivnosti.....	8
Pristup radu	8
Rezultat.....	10
Zaključci	11

II. DIO

Što je CASP?	13
Plan rada za horizontalnu aktivnost	14
Pregled pristupa horizontalnih aktivnosti	15

Popis kratica

UI	Umjetna inteligencija
CASP	Koordinirane aktivnosti za sigurnost proizvoda
GU JUST	Glavna uprava za pravosuđe i zaštitu potrošača
EFTA	Europsko udruženje za slobodnu trgovinu
EISMEA	Izvršna agencija za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove
GS	Gospodarski subjekt
EU	Europska unija
GDPR	Opća uredba o zaštiti osobnih podataka
GPSR	Uredba o općoj sigurnosti proizvoda
HA	Horizontalna aktivnost
IM	Međusastanak
KoM	Početni sastanak
TNT	Tijelo za nadzor tržišta

Izvršni sažetak

Ciljevi

Glavni cilj projekta Koordinirane aktivnosti za sigurnost proizvoda (CASP) jest zaštita zdravlja i sigurnosti europskih potrošača pružanjem podrške tijelima za nadzor tržišta (TNT-ovi) iz zemalja EU-a/EFTA-e u boljoj koordinaciji njihovih aktivnosti. Cilj horizontalne aktivnosti CASP 2025. o rizicima za mentalno zdravlje bio je popuniti

praznine u procjeni rizika za mentalno zdravlje koje predstavljaju novi tehnološki proizvodi u skladu s Uredbom o općoj sigurnosti proizvoda (GPSR). Aktivnost je olakšala razmjenu među TNT-ovima i konsolidirala međusektorske dokaze kako bi se podržao razvoj potencijalnih pristupa formaliziranim procjenama rizika.

Rezultati

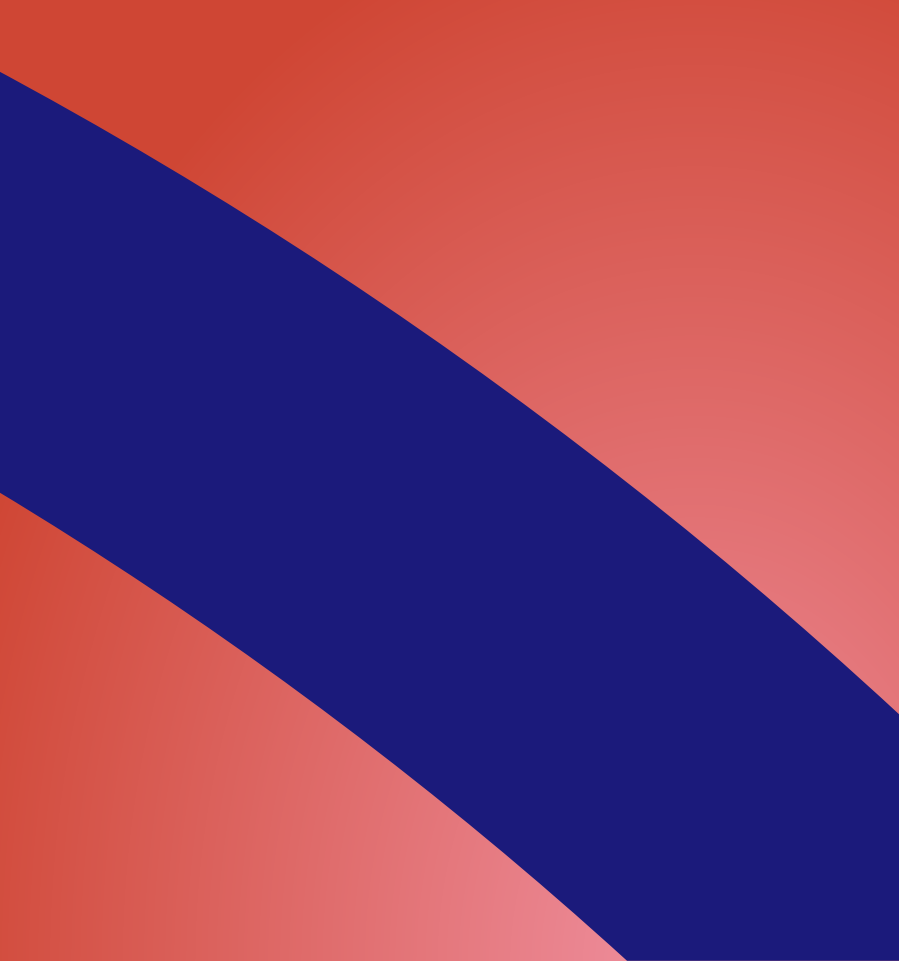
Rezultat ove aktivnosti bio je **konceptualni dokument** s preporukama i mogućim pristupima procjeni rizika, koji se temeljio na pravnoj i znanstvenoj ekspertizi te koji je potkrijepljen doprinosima dionika i praktičnim studijama slučaja. Cilj je konceptualnog dokumenta da

posluži kao referentna točka koju tijela za nadzor tržišta mogu koristiti pri razmatranju mogućih rizika proizvoda za mentalno zdravlje te kao gradivni element na kojem se mogu razviti buduće smjernice.

Zaključci

Cilj aktivnosti bio je riješiti ključna pitanja nadzora tržišta koja proizlaze iz novosti teme, uključujući trenutačno ograničeno iskustvo i resurse dostupne tijelima za nadzor tržišta za procjenu rizika. Jasne smjernice, edukacija o putevima rizika i praktične vježbe ključne su za početak provođenja procjena rizika za mentalno zdravlje u praksi.

Tijekom aktivnosti, konceptualni dokument razvijen je radi objedinjavanja stručnih znanja iz različitih područja kako bi se sveobuhvatno izložili dokazi koji povezuju nove tehnološke proizvode, njihove značajke i obrasce korištenja s nepovoljnim ishodima za mentalno zdravlje.

I. dio

Pregled aktivnosti

Uvod i glavni ciljevi

GPSR zahtijeva da proizvodi stavljeni na tržište EU-a ili dostupni na njemu ne predstavljaju rizik za zdravlje i sigurnost potrošača, uključujući rizike za psihičku dobrobit¹. U tom kontekstu, TNT-ovi se sve više suočavaju s pitanjima o utjecaju novih tehnoloških proizvoda na mentalno zdravlje. Ti rizici mogu proizlaziti iz funkcionalnosti proizvoda, izbora pri dizajnu ili obrazaca interakcije, a često se manifestiraju na načine koji su manje neposredni ili opipljivi od tradicionalnih fizičkih sigurnosnih rizika.

Procjena rizika za mentalno zdravlje predstavlja posebne izazove za TNT-ove. Postojeći alati za sigurnost proizvoda, metode ispitivanja i standardi općenito nisu osmišljeni za obuhvaćanje takvih rizika, a praktično iskustvo u tom području i dalje je ograničeno. Kao rezultat toga, TNT-ovi se mogu suočiti s neizvjesnošću pri određivanju načina na koji bi se pitanja mentalnog zdravlja trebala identificirati, procijeniti i riješiti u okviru provedbe sigurnosti proizvoda, što može dovesti do različitih pristupa u državama članicama i oklijevanja u rješavanju tih rizika.

Cilj horizontalne aktivnosti (HA) CASP 2025. o rizicima mentalnog zdravlja bio je podržati TNT-ove u rješavanju tih izazova pružanjem strukturiranog foruma za razmjenu i promišljanje. Aktivnost je bila usmjerena na razvoj zajedničkog razumijevanja o tome kako se u praksi može pristupiti rizicima za mentalno zdravlje koji su povezani s novim tehnološkim proizvodima, uzimajući u obzir pravne zahtjeve, nove znanstvene spoznaje i stvarnost nadzora tržišta.

Opći cilj aktivnosti bio je podržati TNT-ove u razvoju zajedničkog temeljnog razumijevanja o tome kako se rizici za mentalno zdravlje mogu pojaviti u vezi s korištenjem proizvoda i kako se takvi rizici mogu uzeti u obzir u praksi s obzirom na nedostatak standarda i ograničene smjernice dostupne o ovoj temi. Specifični ciljevi aktivnosti bili su: (i) razjasniti ključne koncepte i razmatranja relevantna za identifikaciju rizika za mentalno zdravlje u kontekstu sigurnosti proizvoda i (ii) istražiti moguće pristupe koji bi TNT-ovima pomogli da integriraju takva razmatranja u svoje postojeće aktivnosti procjene i provedbe. Primarni je rezultat aktivnosti konceptualni dokument koji treba služiti kao referentni dokument koji pomaže TNT-ovima u snalaženju u ovom području koje se razvija i doprinosi informiranijim i koherentnijim pristupima diljem EU-a.

¹ GPSR, članak 3. stavak 2. i GPSR, uvodna izjava 19

Uključena tijela za nadzor tržišta

Tablica 1 – Popis uključenih tijela za nadzor tržišta

#	Zemlja	Naziv tijela (hrvatski)
1	 Belgija	Federalno gospodarstvo za javne službe – Opća uprava za kvalitetu i sigurnost
2	 Cipar	Odjel za inspekciju rada
3	 Češka	Češko tijelo za trgovinsku inspekciju
4	 Danska	Danska uprava za sigurnosnu tehnologiju
5	 Estonija	Tijelo za zaštitu potrošača i tehničku regulativu
6	 Francuska	Glavna uprava za politiku tržišnog natjecanja, zaštitu potrošača i kontrolu prijevara
7	 Njemačka	Vlada Gornje Bavorske – Nadzorno trgovinsko tijelo
8	 Njemačka	Državna uprava Saske – Odjel 56
9	 Mađarska	Ministarstvo nacionalnog gospodarstva
10	 Irska	Povjerenstvo za zaštitu tržišnog natjecanja i zaštite potrošača
11	 Italija	Gospodarska komora Pistoiae-Prata
12	 Latvija	Centar za zaštitu prava potrošača
13	 Litva	Državna uprava za zaštitu prava potrošača
14	 Malta	Malteška uprava za zaštitu tržišnog natjecanja i potrošača
15	 Slovenija	Tržišni inspektorat Republike Slovenije
16	 Španjolska	Ministarstvo socijalnih prava, zaštite potrošača i Programa za 2030.

Glavne aktivnosti i rezultati

Opseg aktivnosti

Tijekom projekta CASP 2025. provedena je jedna horizontalna aktivnost koja je obuhvatila rješavanje rizika povezanih s mentalnim zdravljem novih tehnoloških proizvoda. Budući da ne postoji pravna definicija novog tehnološkog proizvoda, sudionici su se usredotočili na potrošačke proizvode s umjetnom inteligencijom (UI) ili funkcionalnostima povezanim s internetom, kao što

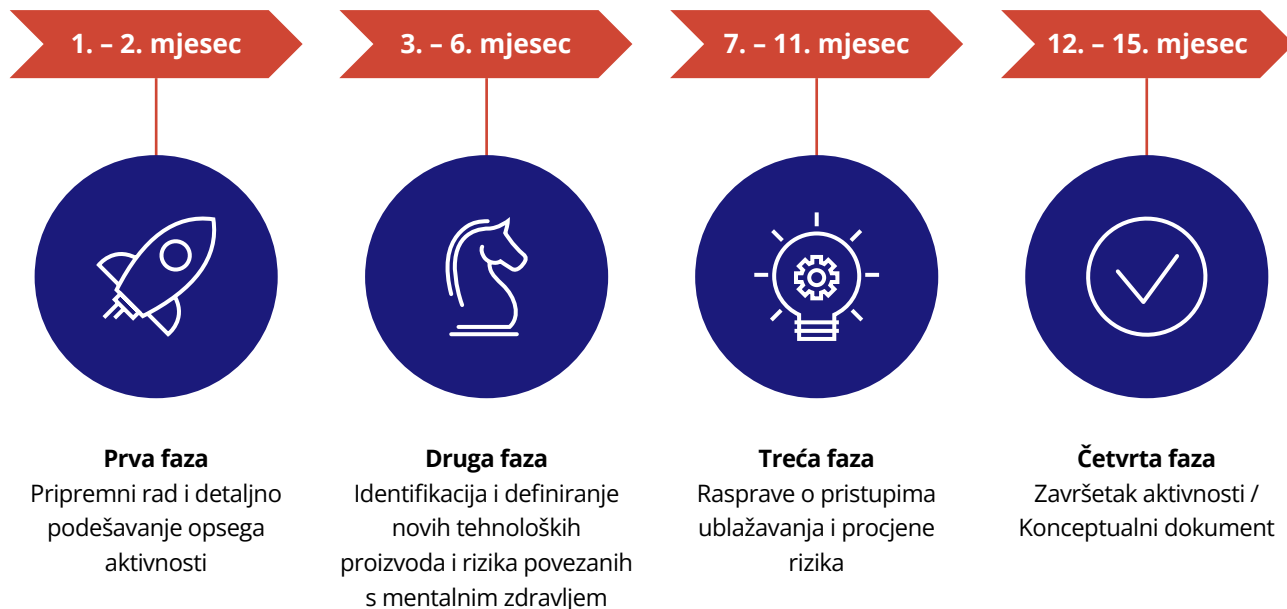
su UI botovi za čavljanje ili igračke i igre koje pokreće umjetna inteligencija. Umjesto uskog fokusiranja na određene proizvode, u aktivnosti su se istražile te široke kategorije tehnoloških proizvoda i ispitali su se puteve rizika specifičnih značajki dizajna u raznim različitim proizvodima.

Pristup radu

Aktivnost je osmišljena kao **vježba usmjerena na učenje** kako bi se podigla svijest o mentalnom zdravlju kao problemu sigurnosti proizvoda, istražile relevantne pravne i znanstvene perspektive te utvrdili ključni izazovi i razmatranja koja mogu utjecati na buduće pristupe i daljnji rad na razini EU-a.

Pristup radu za ovu aktivnost slijedio je proces u četiri faze, kao što je prikazano na slici 1.

Slika 1: Pristup radu za horizontalnu aktivnost

1. faza: Priprema

U prvoj fazi fokus je bio na prikupljanju pozadinskih informacija i detaljno podešavanje opsega aktivnosti. To je uključivalo razgovor s tehničkim stručnjakom i uredskim službenicima Glavne uprave Europske komisije za pravosuđe i zaštitu potrošača (GU JUST) radi utvrđivanja opsega, prioriteta i očekivanja od aktivnosti. Nakon toga uslijedilo je preliminarno savjetovanje s uključenim TNT-ovima kako bi se prikupile informacije o njihovim iskustvima, preferencijama i izazovima s kojima se suočavaju pri procjeni rizika za mentalno zdravlje.

2. faza: Identifikacija i definiranje proizvoda i rizika

Druga faza aktivnosti započela je razvojem strukture rezultata. Na temelju povratnih informacija prikupljenih na KoM-u, projektni tim je izradio nacrt konceptualnog dokumenta i validirao ga s TNT-ovima na zajedničkim internetskim konzultacijama na platformi Wiki. Tijekom druge faze projektni tim kontaktirao je i intervjuirao nekoliko dionika, uključujući dizajnere novih tehnoloških proizvoda, akademike, organizacije za zagovaranje i edukatore, kako bi prikupio različite perspektive o rizicima novih tehnoloških proizvoda za mentalno zdravlje i doprinio razvoju konceptualnog dokumenta. Tijekom druge faze projektni tim i tehnički stručnjaci izradili su nacрте pozadinskih poglavlja konceptualnog dokumenta, uključujući uvod,

Prva faza završila je početnim sastankom (KoM) u ožujku 2025., na kojem je projektni tim predstavio opseg aktivnosti, ciljeve i pravni i znanstveni kontekst aktivnosti te ishod preliminarne savjetovanja. Tijekom KoM-a TNT-ovi su pozvani da se pridruže interaktivnoj sesiji razmjene ideja kako bi podijelili svoje potrebe i očekivanja u vezi s konceptualnim dokumentom te pojasnili kako bi im bio najkorisniji.

pravni kontekst i znanstvenu pozadinu. Prije prvog međusastanka (IM), nacrt konceptualnog dokumenta podijeljen je s TNT-ovima kako bi ga pregledali.

Tijekom prvog međusastanka predstavljen je prvi nacrt konceptnog dokumenta te je održana interaktivna sesija korištenjem suradničkog internetskog alata za prikupljanje povratnih informacija o vrijednosti prvih poglavlja te ulaznih informacija o očekivanjima i prioritetima za preostala poglavlja. Tri dionika pozvana su da izlažu tijekom međusastanka kako bi podijelili svoja saznanja i perspektive o rizicima mentalnog zdravlja koje donose novi tehnološki proizvodi.

3. faza: Ublažavanje i pristupi procjeni rizika

Treća faza aktivnosti bila je usmjerena na razvoj pristupa za procjenu rizika i preporuka za ublažavanje rizika. Tijekom ove faze izrađena su poglavlja konceptualnog dokumenta o pristupima procjeni rizika i uvidima gospodarskih subjekata. Prije drugog međusastanka, s TNT-ovima je na platformi Wiki podijeljen drugi nacrt konceptualnog dokumenta kako bi ga pregledali.

Cilj drugog međusastanka bio je prvenstveno detaljno prilagoditi preporuke i pristupe za procjenu rizika za

mentalno zdravlje. Tijekom ovog sastanka dva su dionika predstavila svoj rad, što je doprinijelo raspravi tijekom druge polovice sastanka. Predstavljen je drugi nacrt konceptualnog dokumenta, a s TNT-ovima su se održale i izdvojene radne sesije kako bi se raspravljalo o njihovu shvaćanju predloženih pristupa procjeni rizika te o usklađenosti s njihovim očekivanjima. Održala se otvorena rasprava kako bi se u cijelosti revidirao konceptualni dokument te kako bi se utvrdili svi preostali nedostaci koje treba riješiti u konačnoj verziji.

4. faza: Završetak aktivnosti

Tijekom četvrte faze cilj je bio finalizirati konceptualni dokument i dobiti povratne informacije i odobrenje TNT-ova. Prije završnog sastanka projektni tim podijelio je TNT-ovima revidirani nacrt konceptualnog dokumenta i konzultirao se s njima za završni krug pregleda. Tijekom završnog sastanka raspravljalo se o dodatnim povratnim informacijama i komentarima te je održana interaktivna igrice. Tijekom te sesije TNT-ovi su primijenili znanje prikupljeno u konceptualnom dokumentu kako bi

raspravljali o rizicima odabranog novog tehnološkog proizvoda te o tome kako se ti rizici mogu eliminirati, ublažiti ili kako se na njih može upozoriti. Nakon završnog sastanka TNT-ovi su dobili nekoliko dana da dovrše svoje komentare o konceptualnom dokumentu. Nakon što je prikupio povratne informacije, projektni tim podijelio je konačnu verziju dokumenta s TNT-ovima na platformi Wiki kako bi je validirali.

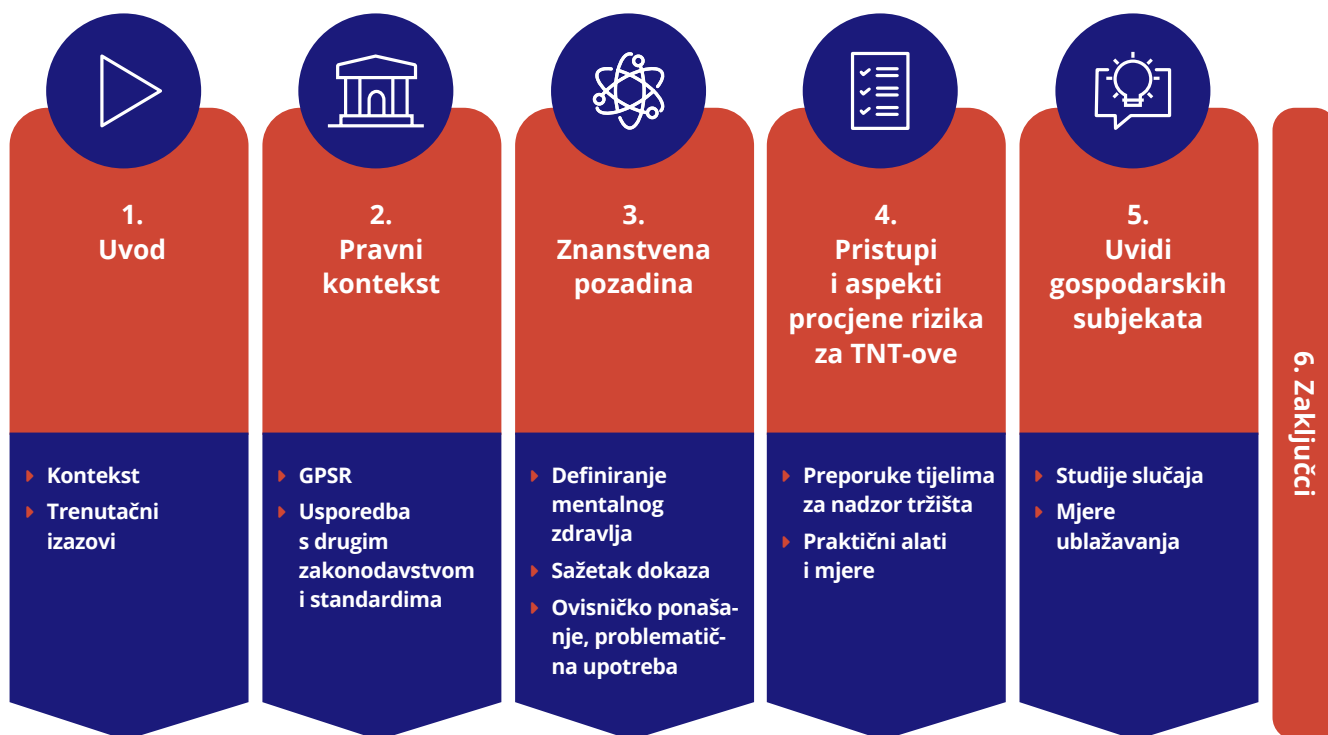
Rezultat

Izrađen je konceptualni dokument kao referentna točka za TNT-ove pri razmatranju procjene rizika novog tehnološkog proizvoda za koji se sumnja da negativno utječe na mentalno zdravlje korisnika. Cilj konceptualnog dokumenta bio je konsolidirati pravne i znanstvene te dokaze dionika kako bi se mapiralo trenutačno znanje

o rizicima za mentalno zdravlje novih tehnoloških proizvoda i kako TNT-ovi to mogu primijeniti u praksi u formalnim procjenama rizika.

Konceptualni dokument podijeljen je u šest poglavlja, koja su sažeto prikazana u nastavku.

Slika 2: Struktura konceptualnog dokumenta

1. Uvod

U ovom poglavlju ukratko se opisuju opseg dokumenta i glavni izazovi s kojima se suočavaju TNT-ovi u procjeni rizika za mentalno zdravlje zbog:

- ▶ nedostatka **iskustva i resursa** za procjenu rizika za mentalno zdravlje
- ▶ nejasnih **definicija** o tome što je rizik za mentalno zdravlje

- ▶ brzih **tehnoloških razvoja** koji nadmašuju razvoj zaštitnih mjera ili regulatornih intervencija
- ▶ širokog **asortimana proizvoda** s potencijalnim rizicima za mentalno zdravlje i
- ▶ izrazito **individualnih i kontekstualnih** utjecaja proizvoda na mentalno zdravlje.

2. Pravni kontekst

U ovom poglavlju navedene su pravne definicije onoga što predstavlja proizvod i rizik te je navedeno kako se rizici za mentalno zdravlje koje predstavljaju novi tehnološki proizvodi uklapaju u te definicije. Poglavlje također obuhvaća usporedbu GPSR-a s drugim zakonodavstvom o ovoj temi, uključujući, među ostalim, Zakon o umjetnoj

inteligenciji, Zakon o digitalnim uslugama i Opću uredbu o zaštiti podataka (GDPR). Pruža pregled standarda koji se analogijom mogu primijeniti na nove tehnološke proizvode kako bi se procijenila njihova sigurnost u odnosu na mentalno zdravlje.

3. Znanstvena pozadina

U poglavlju o znanstvenoj pozadini sažeto su prikazana trenutačna istraživanja o učincima tehnologije na mentalno zdravlje, s posebnim osvrtom na dokaze koji povezuju tehnološke proizvode s obrascima problematičnog korištenja. Opisuju se specifične značajke i mogućnosti dizajna te kako su one povezane s nepovoljnim ishodima

za mentalno zdravlje. Također se razmatraju moderirajući čimbenici koji mogu pogoršati ili promijeniti te učinke na mentalno zdravlje. Raspravlja se o ograničenjima i izazovima postojećih dokaza te se identificiraju preostali nedostaci istraživanja.

4. pristupi i aspekti procjene rizika za TNT-ove

U četvrtom poglavlju navedene su preporuke za TNT-ove kako bi pristupili procjenama rizika za mentalno zdravlje. Dokazi dostupni TT-ovima često su nepotpuni ili nepouzdana, a vjerojatne štete nisu očite. U poglavlju su navedeni neki instrumenti i opći pristupi koje TNT-ovi mogu upotrebljavati kao polazište za procjene rizika za

mentalno zdravlje. To uključuje nekoliko kliničkih alata na koje se TNT-ovi mogu pozvati kako bi razumjeli kako se mentalno zdravlje može ocijeniti i kvantificirati, kao i strategiju dokaza iz više izvora koja će TNT-ove voditi kroz proces prikupljanja dokaza i identificiranja rizika najbolje što mogu s obzirom na inherentna ograničenja.

5. Uvidi gospodarskih subjekata

U petom poglavlju usredotočuje se na studije slučaja samoubojstava i ubojstava povezanih s botovima za čavljanje ili drugim novim tehnološkim proizvodima te se razmatra u kojoj se mjeri štetne i ovisničke značajke povezane s utjecajima na mentalno zdravlje mogu ukloniti ili ublažiti. Ističu se mjere koje gospodarski subjekti mogu i trebaju poduzeti kako bi ublažili rizike svojih proizvoda,

kao što su ograničavanje obilježja nalik ljudskim i omogućavanje zaštitnih postavki prema zadanim postavkama. Ovo poglavlje uključuje praktičnu studiju slučaja na internetskoj platformi za igre² kako bi se u praksi demonstrirale složenosti procjene rizika za mentalno zdravlje određenog tehnološkog proizvoda.

6. Zaključci

U zaključku se ističe da konceptualni dokument služi kao prva referentna točka koju TNT-ovi trebaju uzeti u obzir za procjene rizika za mentalno zdravlje, pri čemu se treba imati na umu da to nije dokument s detaljnim

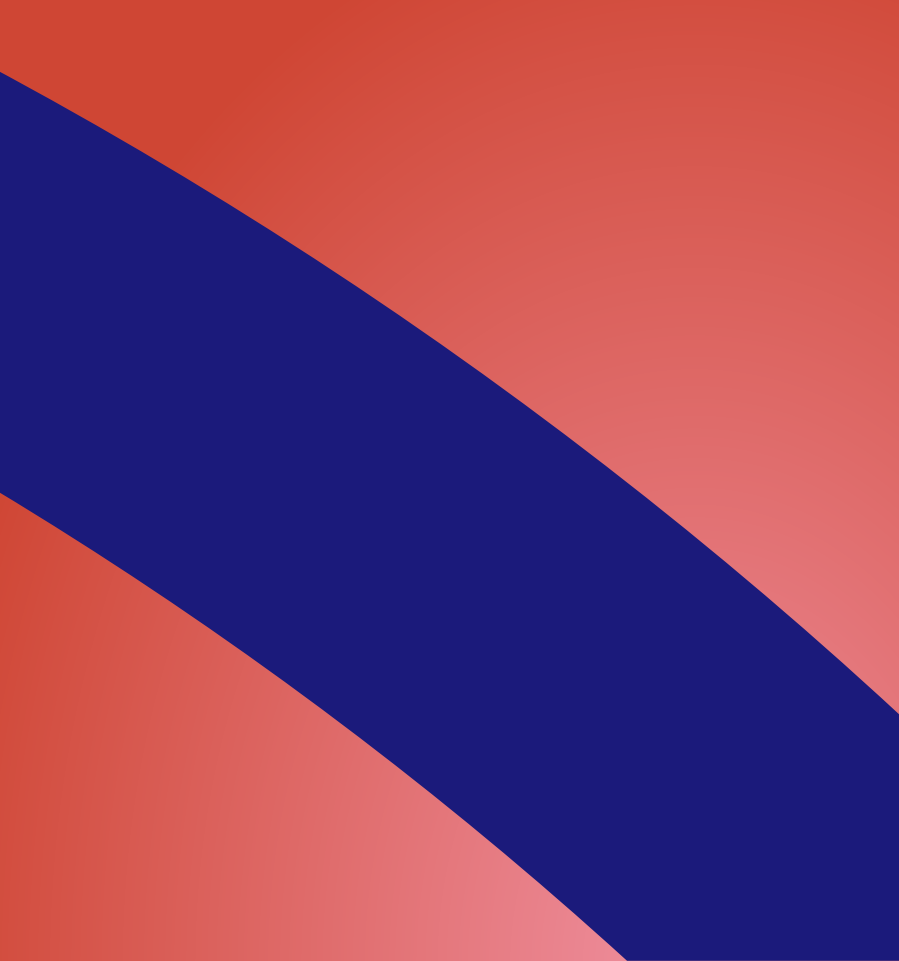
smjernicama koje treba slijediti. To je temelj na kojem se u budućnosti trebaju razvijati takve smjernice i praktično iskustvo.

Zaključci

Procjena rizika za mentalno zdravlje novih tehnoloških proizvoda predstavlja nekoliko izazova za TNT-ove s obzirom na novost i složenost teme i uključenih proizvoda. Ni znanstveni dokazi ni pravni okvir i smjernice za TNT-ove nisu jasno definirani, a psihološki aspekti procjene rizika novo su područje za TNT-ove koji su općenito navikli procjenjivati rizike za fizičko zdravlje i sigurnosne rizike proizvoda. Potrebne su daljnje aktivnosti i suradnja kako bi se nastavilo postavljanje temelja za razvoj sveobuhvatnih i usklađenih smjernica za procjenu rizika.

Prikupljanjem dostupnih znanstvenih dokaza, pravnog stručnog znanja i uvida širokog spektra dionika ova je aktivnost omogućila mapiranje trenutačnog stanja znanja i potencijalnih puteva koje bi TNT-ovi mogli razmotriti. TNT-ovima je to pružilo početnu točku za procjenu rizika iz koje se mogu razviti buduće detaljne smjernice nakon što TNT-ovi pokušaju provesti procjene i steknu praktično iskustvo.

² Roblox

Il. dio

Što je CASP?

Koordinirane aktivnosti za sigurnost proizvoda (CASP) tijelima za nadzor tržišta iz zemalja Europske unije / zemalja Europskog udruženja slobodne trgovine omogućuju

suradnju i jačanje sigurnosti proizvoda stavljenih na jedinstveno tržište.

CASP 2025. uključuje dvije aktivnosti povezane s određenim proizvodom i jednu horizontalnu aktivnost.

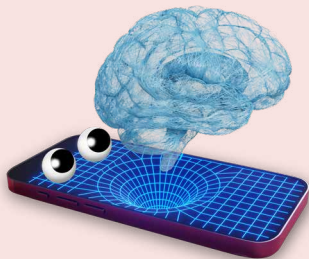
Sudionici u aktivnostima povezanim s proizvodima ispituju zajedno odabrane proizvode koji su uzorkovani na njihovim pojedinačnim tržištima. Proizvodi se ispituju u akreditiranim laboratorijima u EU-u/EFTA-i, u skladu sa zajednički dogovorenim kriterijima ispitivanja.

PSA 1
Kemikalije

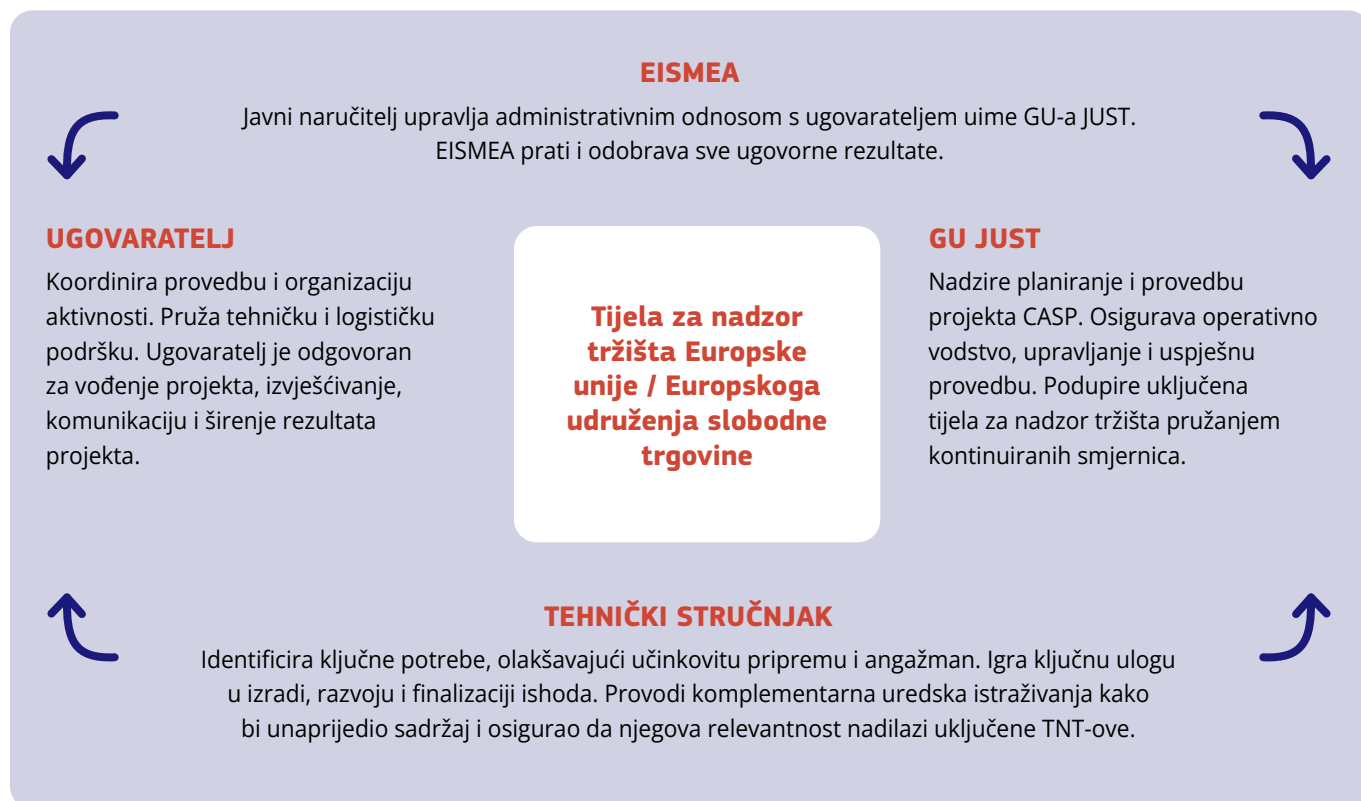
PSA 2
Dječje sjedalice
za bicikl

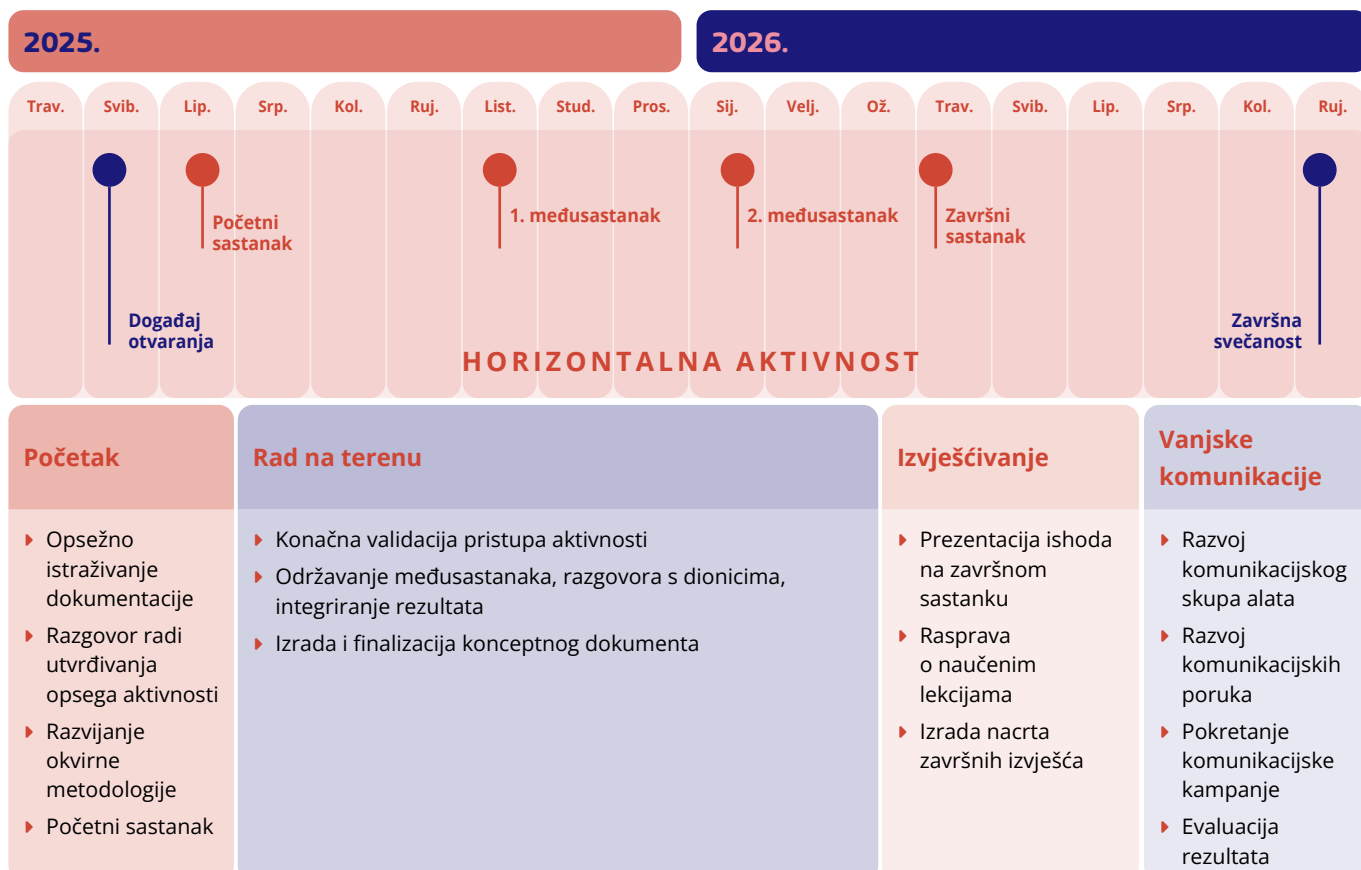
HA
Rizici povezani s mentalnim
zdravljem

Horizontalne aktivnosti tijelima za nadzor tržišta nude forum za razmjenu znanja. Pod vodstvom tehničkih stručnjaka u relevantnim područjima, sudionici razvijaju zajedničke pristupe, postupke i praktične alate za nadzor tržišta.

Uloge i dužnosti

Plan rada za horizontalnu aktivnost

Pregled pristupa horizontalnih aktivnosti

0 Proces prije CASP-a

GU JUST provodi zadatak određivanja prioriteta s tijelima za nadzor tržišta kako bi se odabrale teme od zajedničkog interesa prije pokretanja svakog projekta CASP. Horizontalna aktivnost u CASP-u 2025. odražava interes tijela za nadzor tržišta za dobivanje smjernica o identifikaciji i procjeni rizika koje novi tehnološki proizvodi predstavljaju za mentalno zdravlje.

1 Precizno podešavanje ciljeva aktivnosti

Precizno podešavanje ciljeva aktivnosti uključuje sveobuhvatan proces kojim se osigurava usklađenost s potrebama i očekivanjima tijela za nadzor tržišta. Ovaj proces započinje provođenjem anketa, uredskim istraživanjem i temeljitom procjenom potreba kako bi se prikupili uvidi tijela za nadzor tržišta o njihovim specifičnim potrebama, izazovima i prioritetima te identificiranjem ključnih područja na koja se aktivnost fokusira. Potom se organizira početni sastanak kako bi se raspravljalo o preliminarnim ciljevima te kako bi se prikupile povratne informacije, čime se pruža platforma za otvoreni dijalog i preciziranje ciljeva. Tijekom ovog procesa bliska suradnja s tijelima za nadzor tržišta u obliku konzultacija na Wiki stranici projekta osigurava da su precizno definirani ciljevi realni, ostvarivi i usklađeni s njihovim operativnim ciljevima.

2 Razvoj metodologije

Metodologija se počinje razvijati početnim nacrtom, koji se razvija i usavršava kroz niz od dvaju međusastanka i kontinuiranih konzultacija na Wiki stranici projekta s tijelima za nadzor tržišta. Nacrt se kontinuirano usavršava i prilagođava na temelju povratnih informacija tijela za nadzor tržišta, čime se osigurava njegova praktičnost i prilagođenost njihovim specifičnim potrebama. Ovaj iterativni proces osigurava da konačna metodologija bude sveobuhvatna i dobro usklađena s ciljevima i potrebama tijela za nadzor tržišta.

3 Razvoj ishoda

Ishod se razvija u suradnji s tijelima za nadzor tržišta kako bi se osigurala relevantnost. Obuhvaćajući ulazne informacije tijela za nadzor tržišta, ishod, konceptni dokument o rizicima koje novi tehnološki proizvodi predstavljaju za mentalno zdravlje, temelji se na dogovorenoj metodologiji i razvijeni su uz vodstvo tehničkog stručnjaka. Ovaj suradnički pristup osigurava prilagođenost ishoda specifičnim potrebama i izazovima koje su utvrdila tijela za nadzor tržišta, čime se povećavaju njegova učinkovitost i utjecaj.

4 Finalizacija rezultata, naučene lekcije i preporuke

Posljednji korak uključuje validaciju rezultata, raspravu o naučenim lekcijama i formuliranje preporuka. Ovaj proces osigurava da projekt pruža vrijedne uvide i praktične smjernice za buduće aktivnosti. Predstavljanje konačnih rezultata na završnom sastanku osigurava da su ispunjeni ciljevi i očekivanja postavljena tijekom projekta. Konačno, izrada završnih izvješća koja uključuju preporuke utemeljene na provjerenim ishodima i naučene lekcije pruža plan za buduća poboljšanja i inicijative.

EUROPSKA KOMISIJA

Glavna uprava za pravosuđe i zaštitu potrošača

Uprava za potrošače

Jedinica B4 Sigurnost proizvoda i Sustav za brzu razmjenu informacija

E-pošta: JUST-B4@ec.europa.eu

Europska komisija nije odgovorna ni za kakvu posljedicu koja proizlazi iz ponovne upotrebe ove publikacije.

© Europska unija, 2026.

Politika ponovne upotrebe dokumenata Europske komisije provodi se na temelju Odluke Komisije 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. o ponovnoj upotrebi dokumenata Komisije (SL L 330, 14.12.2011., str. 39.).

Osim ako nije drugačije navedeno, ponovna upotreba ovog dokumenta odobrena je pod licencijom Creative Commons Attribution 4.0 International. (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znači da je ponovna upotreba dopuštena pod uvjetom da se navedu odgovarajuće reference i sve promjene.

Za svaku upotrebu ili reprodukciju elemenata koji nisu u vlasništvu Europske unije možda će biti potrebna izravna dozvola imatelja pojedinačnog prava.

Fotografija na naslovnici: ©iStockphoto - Dragon Claws / mphillips007

Informacije o Europskoj uniji na svim službenim jezicima EU dostupne su na mrežnoj stranici Europa na adresi:

https://europa.eu/european-union/index_hr

Luksemburg: Ured za publikacije Europske unije, 2026.

ISBN 978-92-68-38112-0
doi:10.2838/3621145